

Effektmåling og -vurdering på Grovfoderskolens bedrifter

Grovfoderskolen, der var en del af et større demo- og formidlingsprojekt, er nu afsluttet, og vi har udført effektmåling og -vurdering på de syv bedrifter, der deltog som værter i projektet.

Formålet med projektet var at demonstrere og formidle, hvordan produktiviteten og økonomien i både mark og stald kunne forbedres gennem en helhedsorienteret og koordineret planteavl- og kvægrådgivning, der inddrager og koordinerer brugen af relevante rådgivningsmetoder og værktøjer.

En effektmåling dokumenterer, om indsatsene har haft den ønskede effekt. Denne dokumentation for værdiskabelse er vigtig i forhold til at rapportere til:

- De instanser som har bevilget ressourcer til gennemførelsen af indsatsen
- De bedrifter og personer der har bidraget til at gennemføre indsatsen, og derfor er ansvarlige for resultaterne
- Øvrige bedrifter som kunne have nytte af samme aktivitet

Effektmåling – hvordan?

Effektmålingen er udført kvantitativt, så det i størst muligt omfang er synligt, hvad den økonomiske værdi har været for bedrifterne. Det er gjort ved at omregne udviklingen i de valgte indsatsområder til økonomiske størrelser.

På en del punkter har det ikke på nuværende tidspunkt været muligt at omregne til kvantitativ værdi, men her udføres effektmålingen som en deltagervurdering, hvor der er spurgt ind til, hvordan deltagerne har oplevet virkningerne af tiltagene, og der er således udtrykt et mere subjektivt billede af effekterne.

Nedenfor vises effektmålingsresultaterne fra bedrifterne. Vi vil opdatere resultaterne senere på året, når effekten af det høstede grovfoder fra 2014 kan inddrages.

Effektmåling og -vurdering

Hagenbjerggaard

Grovfoderskolen: 2012-2014

Overordnet målsætning

- 1) Højere kvalitet i slætgræs og majshelsæd, som kan danne baggrund for en fortsat stigende mælkeydelse, samtidig med højere selvforsyningsgrad. Jorden er bortforpagtet til naboen, som derved står for produktionen af foderet, der sælges til Hagenbjerggaard ved høstårets afslutning.
- 2) Få udarbejdet en prismodel til afregning af grovfoderet, som er fordelagtig for begge parter, således at det for Hagenbjerggaard bidrager til lavest mulig foderomkostning pr. kg EKM, og for grovfoderproducenten – en tilskyndelse for kvalitet og udbytter i forhold til fælles målsætninger

Indsatsområdet	Aktivitet	Forventet gevinst	Resultat
Højere foderværdi i slætgræs <ul style="list-style-type: none"> • Høj fordøjelighed • Ensartet tørstof indhold • Lavt askeindhold 	Udtagning af hurtiganalyser, kombineret med brug af slætgræs prognose og fortørringsprognose til bestemmelse af optimalt høsttidspunkt, specielt ved de første 1-3 slæt	600 kr. pr. årsko	0
Højt udbytte og god kvalitet i majshelsæd	God etablering, herunder såbed og startgødning. Renholdelse: Jorden holdes fri for ukrudt, så solens varme kan opsamles og være varmepude for majsens i de kolde nætter. Tidligst pløjede arealer sprøjtes med Roundup før majsens fremspiring. Alle arealer ukrudtsprøjtes med middel og dosis der afpasses til ukrudstryk og størrelse. Vurdering af behov for svampebekæmpelse. Løbende vurdering af behov for vanding. Udtagning af friske prøver med henblik på fastsættelse af optimalt høsttidspunkt	400 kr. pr. årsko	0

Indsatsområdet	Aktivitet	Forventet gevinst	Resultat
Undersøge markernes udbyttepotentiale, set i forhold til jordbonitet, sortsanvendelse, gødningsstrategi, slætstrategi, omlægningsstrategi, mv.	Udbyttmåling på markniveau	1.000 kr. pr. ha	0
Højere kvalitet i maskinstationsarbejde og udarbejdelse af prismodel og kontrakt for produktion af grovfoder	Dialogmøder med grovfoderproducent og Kni Maskinstation		OK ¹⁾

¹⁾ I 2012 og 2013 lykkedes det ikke at få etableret et velfungerende samarbejde, mellem forpagter og Hagenbjerggaard. De forventede resultater udeblev, og forpagteren ønskede at udtræde af samarbejdet. Fra høstår 2014, er der indledt et samarbejde med Kni Maskinstation. Det kører særdeles godt, og der er udarbejdet en prismodel og kontrakt omkring samarbejdet. Der er produceret og leveret væsentligt bedre kvalitet og højere udbytter fra 2014, og det forventes således, at de ovennævnte gevinster vil kunne hentes i løbet af 2015.

Øvrige kommentarer fra Hagenbjerggaard

Samarbejde med Kni Maskinstation er indledt i 2014. Forløber rigtig godt indtil videre. Der opleves større motivation og engagement omkring foderforsyningen efter at dette samarbejde er kommet i stand. grovfoderstyringskema er et godt værktøj. Vi bruger det til at skitsere en plan for året. Det gør en forskel at sætte sig ned og sætte tal på, hvad man vil, for derefter at bruge skemaet til løbende opfølgning. Projektet har givet langt større fokus på jordens udbyttepotentiale i sammenhæng med jordtyper, sorter, slætstrategi, omlægningsstrategi, gødningsstrategi samt håndværk og management. Kni Maskinstation havde gerne set et år mere i Grovfoderskolen, men Grovfoderskolen fortsætter på Hagenbjerggaard – blot uden projektunderstøttelse fra SEGES. Vi har især brugt den øgede bevågenhed omkring vores grovfoderproduktion, som en stor hjælp til at få udarbejdet en samarbejdsaftale og prismodel med maskinstationen. Husk at en god aftale mellem to parter skal indeholde fordele for begge.

Effektmåling og -vurdering

Kjeldgaard

Grovfoderskolen: 2012-2014

Overordnet målsætning

- 1) Bedre overblik over grovfoderproduktionen og mere sammenhæng mellem mark og stald. Få lært at sætte mål, og derefter følge dem.
- 2) Få sat tal på udbytter og produktionsøkonomi på de enkelte marker, så afgrødefordeling og maskin anvendelse kunne optimeres samtidig med tilpasning af den økonomisk optimale foderforsyningsstrategi.

Indsatsområder	Aktivitet	Forventet gevinst	Resultat
Slætgræs 1. – 3. slæt <ul style="list-style-type: none"> • Højt udbytte • Middel fordøjelighed • Lavt askeindhold • Mindre tab fra silo 	Fælles marktur og udtagning af hurtiganalyser, kombineret med brug af slætgræs prognose og fortørringsprognose til vurdering af optimalt skårlægningstidspunkt specielt ved de første 1-3 slæt. Bestilling af ensileringsmiddel til 1., 2. og 3. slæt Bedre afslutning ved dækning af stakken. <ul style="list-style-type: none"> • OBS på stakkens maksimal højde i forhold til forbrug • Afslutning med ensileringsmidler i toppen. Ensileringsmiddel doseres på det, der skubbes på til sidst. 	600 kr. pr. årsko	530 kr. pr. årsko
Højt udbytte og høj fordøjelighed i majshelsæd	God etablering, herunder såbed og startgødning. Renholdelse: Alle arealer ukrudtssprøjtes med middel og dosis der afpasses til ukrudtstryk og størrelse. Markbesøg vedrørende ukrudt i majsen mellem første og anden sprøjtning. Udtagning af friske prøver med henblik på fastsættelse af optimalt høstetidspunkt. Majsen høstes med høj stub (60-70 cm) for at opnå høj fordøjelighed.	400 kr. pr. årsko	530 kr. pr. årsko

Indsatsområder	Aktivitet	Forventet gevinst	Resultat
Undersøge markernes udbyttepotentiale, set i forhold til jordbonitet, sortsanvendelse, gødningsstrategi, slætstrategi, omlægningstrategi, arrondering, mv. Hæve udbyttet med 500-1.000 FEN/ha	Udbyttmåling på markniveau Tidsregistrering for maskinerne Beregne fremstillingspris med FMS Bruge udbyttet, registreringer og beregninger til optimering, ved iværksættelse af forbedringstiltag, herunder tilpasning af foderforsyningsstrategien	700 kr. pr. ha.	1.500 kr. pr. ha.

Øvrige kommentarer fra Kjeldgaard

Hvad har vi lært?

Vi har fået meget mere styr på grovfoderproduktionen. Nu sætter vi mål og følger dem. Medarbejdere bliver involveret og engageret i det også. Der eksisterer ikke længere nogen "naboeffekt", men vi følger vores plan og høster på det tidspunkt, hvor afgrøden er klar til det, og i forhold til målsætningen.

Vi har kun oplevet positive effekter af arbejdet med målsætninger og handlingsplaner.

Vi har fået belyst, hvad tingene koster i mindste detaljer. Nu kan vi dokumentere, hvad tingene koster, hvilket gør bankmøderne lettere at komme igennem.

Mælkeydelsen er steget med 850 kg EKM pr. årsko over de tre år i Grovfoderskolen. Produktion og staldforhold mm. var optimeret fuldt ud forinden, og da der ikke ændret væsentligt på andre ting, så tør vi godt tilskrive mindst halvdelen af gevinsten på ydelsesstigningen, som effekten af bedre og mere ensartet grovfoder året rundt.

Effektmåling og -vurdering

Lyngsø Søndergård

Grovfoderskolen: 2012-2014

Overordnet målsætning

- 1) Højeste fokusområde har hidtil været i stalden, specielt i forbindelse med indkøring af ny stald fra 2010. Vi ønskede derfor at få sat fokus på grovfoderproduktionen for at opnå højere kvalitet, udbytte og mere ensartet foderration året rundt.
- 2) Få sat tal på udbytter og produktionsøkonomi på de enkelte marker, så afgrødefordeling og maskin anvendelse kunne optimeres.

Indsatsområder	Aktivitet	Forventet gevinst	Resultat
Højere foderværdi i slætgræs <ul style="list-style-type: none"> • Høj fordøjelighed • Ensartet tørstof indhold • Lavt askeindhold 	Udtagning af hurtiganalyser, kombineret med brug af slætgræs prognose og forørringsprognose til vurdering af optimalt skårlægningstidspunkt specielt ved de første 1-3 slæt Markbesøg med opfølgning på renholdelse af nyudlæg.	600 kr. pr. årsko	500 kr. pr. årsko
Højt udbytte og god kvalitet i majs helsæd	God etablering, herunder såbed og startgødning. Renholdelse: Alle arealer ukrudtsprøjtes med middel og dosis der afpasses til ukrudstryk og størrelse. Markbesøg vedrørende ukrudt i majs. Markbesøg for opfølgning/strategi for radrensning i majs. Markbesøg med vurdering af behov for svampebekæmpelse. Udtagning af friske prøver med henblik på fastsættelse af optimalt høsttidspunkt. Fællesbesøg for vurdering af majsplanter fra hver mark til bestemmelse af høststrategi.	400 kr. pr. årsko	500 kr. pr. årsko

Indsatsområder	Aktivitet	Forventet gevinst	Resultat
Undersøge markernes udbyttepotentiale, set i forhold til jordbonitet, sortsanvendelse, gødningsstrategi, slætstrategi, om-lægningsstrategi, arrondering, mv. Hæve udbyttet med 500 -1.000 FEN/ha	Udbyttmåling på markniveau Beregne fremstillingspris med FMS Bruge udbyttet og beregninger til optimering, ved iværksættelse af forbedringstiltag.	700 kr. pr. ha.	750 kr. pr. ha.
Andet år i Grovfoderskolen: Forankring af forbedringerne	Implementering af Lean		OK

Øvrige kommentarer fra Lyngsø Søndergård

Hvad har vi lært?

Det giver stor værdi at...

- 1) sætte fælles mål for grovfoderproduktionen
  - a. udbytter og kvaliteter
  - b. handlingsplaner – hvem gør hvad – ansvarlig, osv.
- 2) bruge friskanalyser
  - a. til brug for prognoser og korrektion mellem slæt
- 3) have tid til driftsledelse
  - a. driftslederen skal være i "overskud" på snittedagen og have overblik over fortørring, rivning og snitterækkefølgen af markerne
- 4) bruge udbyttmåling, som åbner øjnene for markvariationen og dermed et værktøj til at finde problemer og ændret afgrødefordeling
- 5) bruge KPO, som giver overblik og identificerer indsatsområder

Andet

- Det er sjovt at have rådgivere, der er oppe på tæerne for at sikre et fælles mål
- Det er fedt at være rådgiver for kunder, der tør tage udfordringen op
- Det er rigtig fedt, når det lykkedes

Mælkeydelsen er steget med 600 kg EKM pr. årsko over de tre år i Grovfoderskolen. Produktion og staldforhold mm. var optimeret fuldt ud forinden, og da der ikke ændret på andre afgørende ting, så tør vi godt tilskrive gevinsten på ydelsesstigningen, som effekten af bedre og mere ensartet grovfoder.

Effektmåling og -vurdering

Rosenlund Økologi

Grovfoderskolen: 2013-2014

Overordnet målsætning

- 1) Høj selvforsyning med hjemmeavlet og lokalproduceret grovfoder af høj kvalitet
- 2) Så meget afgræsning som muligt i perioden maj til september, samtidig med konstant mælkeydelse
- 3) Mælkeydelse skal stige minimum 1.000 kg EKM pr. årsko

Indsatsområder	Aktivitet	Forventet gevinst	Resultat
Højere foderværdi i slætgræs <ul style="list-style-type: none"> • Høj fordøjelighed • Ensartet tørstof indhold • Lavt askeindhold 	Udtagning af hurtiganalyser kombineret med brug af slætgræs prognose og fortørringsprognose til vurdering af optimalt skårlægningstidspunkt, specielt ved de første 1-3 slæt.	500 kr. pr. årsko	550 kr. pr. årsko
Afgræsningsstyring	Etablering af foldafgræsning - storfolde opdeles i dagfolde på 3,5 ha hver. Implementering af effektivitetsudvikling med opfølgning på afgræsning og foderration mindst hver anden uge.	500 kr. pr. årsko	700 kr. pr. årsko
Undersøge markernes udbyttepotentiale, set i forhold til jordbonitet, sortsanvendelse, gødningsstrategi, slætstrategi, omlægningstrategi, arrondering, forpagtninger mv.	Udbyttmåling på markniveau Beregne fremstillingspris med FMS Bruge udbyttetetal og beregninger til optimering ved iværksættelse af forbedringstiltag.	500 kr. pr. ha	650 kr. pr. ha i græsmarken
Maskinanvendelse og -økonomi	Udarbejde maskinanalyse i FMS med henblik på optimering af produktionsøkonomien	500 kr. pr. ha	0 kr. pr. ha

Øvrige kommentarer fra Rosenlund

Det har været spændende men hårdt at deltage. Det har været en stor opgave at få det hele til at klappe, men vi synes, at Grovfoderskolen har været det hele værd. Vi har fået vendt hver en sten og fået regnet på det hele. Det har rykket os, og vi er nu på højde med de bedste igen

Projektet har givet meget fokus på foderforsyningen som helhed og på marker, der ligger langt væk fra ejendommen. Disse marker høstes nu kun, når der er et stort udbytte at hente. Kvaliteten er derfor dårligere, men foderet fra disse marker planlægges derfor til anvendelse for kvier og goldkøer i foderforsyningsstrategien.

Mælkeydelsen er steget med 1.100 kg EKM pr. årsko over de to år i Grovfoderskolen. Produktion og staldforhold mm. var optimeret fuldt ud forinden, og da der ikke ændret på andre afgørende ting, så tør vi godt tilskrive størstedelen af gevinsten på ydelsesstigningen, som effekten af bedre og mere ensartet grovfoder, samt det altafgørende – motivation og fokus på området.

Det helt overordnede mål var at mælkeproduktionen skulle stige med mindst 1.000 kg EKM pr. årsko uden nævneværdig forøgelse af vores omkostninger. Det svarer til ca. en mio. direkte på bundlinjen.

Vi kom lige akkurat i mål!

Effektmåling og -vurdering

Søfælde I/S

Grovfoderskolen: 2013-2014

Overordnet målsætning

- 1) At sikre optimale udbytter samt en ønsket kvalitet af græs i forhold til foderplan
- 2) Få sat tal på udbytter og produktionsøkonomi på de enkelte marker, så afgrødefordeling, foderforsyning og maskinanvendelse kunne optimeres.

Indsatsområder	Aktivitet	Forventet gevinst	Resultat
Højere foderværdi i slætgræs <ul style="list-style-type: none"> • Høj fordøjelighed • Ensartet tørstof indhold • Lavt askeindhold 	Udtagning af hurtiganalyser, kombineret med brug af slætgræs prognose og fortørningsprognose til vurdering af optimalt skårlægningstidspunkt, specielt ved de første 1-3 slæt	500 kr. pr. årsko	??
Højt udbytte og god kvalitet i majshelsæd	God etablering, herunder såbed og startgødning. Renholdelse: Alle arealer ukrudtsprøjtes med middel og dosis der afpasses til ukrudstryk og størrelse. Markbesøg vedrørende ukrudt i majsen. Udtagning af friske prøver med henblik på fastsættelse af optimalt høsttidspunkt.	0 kr. pr. årsko	0 kr. pr. årsko
Undersøge markernes udbyttepotentiale, set i forhold til jordbonitet, sortsanvendelse, gødningsstrategi, slætstrategi, om-lægningsstrategi, arrondering, mv.	Udbyttmåling på markniveau Beregne fremstillingspris med FMS Bruge udbyttetotal og beregninger til optimering, ved iværksættelse af forbedringstiltag.	500 kr. pr. ha.	250 kr. pr. ha i græsmarken

Øvrige kommentarer fra Søfælde I/S

Stor værdi af udbyttmålingen på markniveau, som vi efterfølgende kunne bruge til at vurdere værdien af jordtype, forfrugtsværdi, omlægningsstrategi og valg af sorter. I øvrigt har vi også lært, at man skal være tro mod sin slætstrategi. Den første beslutning er som regel den rigtige.

Tal på tingene skaber overblik, men man skal ikke udelukkende basere beslutninger på 1 eller 2 års resultater. Vi fortsætter med grovfoderstyring i marken, ligesom vi i mange år har lavet produktionskontrol i stalden og nu KPO. Når man løbende har styr på produktionen, opdager man straks, hvis noget er ved at køre af sporet, og da vi ved, hvilke knapper der skal skrues på, kommer vi hurtigt på rette kurs igen uden de store produktionstab. Det samme kan vi gøre med grovfoderstyringen i marken. Grovfoderskolen/grovfoderstyring er et redskab på linje med KvægNøglen i stalden.

Vi vurderer, at det er en fordel med flere rådgivere der har dybere kendskab til bedriften. På Søfælde har Hans Erik været tilknyttet bedriften i markplanlægningen, Kim i foder/grovfoderforsyning i samarbejde med Ulla Hansen, der i øvrigt varetager den egentlige foderplanlægningsrådgivning på bedriften. Ingen skade til at der kommer andre øjne på, ligesom det er en fordel at være flere i forbindelse med afholdelse af ferier og andet.

Mælkeydelsen er steget med 400 kg EKM pr. årsko over de tre år i Grovfoderskolen.

Effektmåling og -vurdering

Vestergaard

Grovfoderskolen: 2012-2014

Overordnet målsætning

- 1) Stor selvforsyningsgrad med majs til helsæd og en god fordøjelighed og høje udbytter af alle græsslæt. Proteinforsyningen fra græsset skal være høj da indkøbt protein fortsat forventes at være dyrt.
- 2) Få sat tal på udbytter og produktionsøkonomi på de enkelte marker, så afgrødefordeling og maskinanvendelse kan optimeres.

Indsatsområder	Aktivitet	Forventet gevinst	Resultat
Højere foderværdi i slætgræs <ul style="list-style-type: none"> • Høj fordøjelighed • Ensartet tørstof indhold • Lavt askeindhold 	Udtagning af hurtiganalyser, kombineret med brug af slætgræs prognose og fortørringsprognose til vurdering af optimalt skårlægningstidspunkt, specielt ved de første 1-3 slæt	500 kr. pr. årsko	950 kr. pr. årsko
Fastholdelse af højt udbytte og god kvalitet i majs helsæd	God etablering, herunder såbed og startgødning. Renholdelse: Alle arealer ukrudtsprøjtes med middel og dosis der afpasses til ukrudstryk og størrelse. Markbesøg vedrørende ukrudt i majs. Udtagning af friske prøver med henblik på fastsættelse af optimalt høsttidspunkt.	0 kr. pr. årsko	0 kr. pr. årsko
Undersøge markernes udbyttepotentiale, set i forhold til jordbonitet, sortsanvendelse, gødningsstrategi, slætstrategi, omlægningstrategi, arrondering, forpagtninger mv.	Udbyttmåling på markniveau Beregne fremstillingspris med FMS Bruge udbyttetotal og beregninger til optimering ved iværksættelse af forbedringstiltag.	500 kr. pr. ha	600 kr. pr. ha i græsmarken
Maskinanvendelse og -økonomi	Udarbejde maskinanalyse i FMS med	0 kr. pr. ha	250 kr. pr.

Indsatsområder	Aktivitet	Forventet gevinst	Resultat
	henblik optimering af produktions- økonomien		ha
Andet år i Grovfoderskolen: Forankring af forbedringerne	Implementering af LEAN		OK

Øvrige kommentarer fra Vestergaard

Vi har lært meget. Det var en chokeffekt, at den dårlige jord har været så dyr at dyrke. Variationen mellem markerne har også været en øjenåbner.

Med implementering af "Lean" er vi blevet bedre til at holde fokus på de vigtige ting.

Målet var at blive skarpere i marken, og det er lykkedes 100 %.

Vi har opgivet nogle af markerne med alt for lave udbytter (uvandet sand)

Projektet har givet meget fokus på marker, der ligger langt væk fra ejendommen. Disse marker høstes nu kun, når der er et stort udbytte at hente. Kvaliteten er derfor dårligere, men foderet fra disse marker planlægges derfor til anvendelse for kvier og opdræt i foderforsyningsstrategien.

Mere brug af maskinstationen i fremtiden.

Plov er udskiftet.

Vi sælger skårlæggeren.

Vi overvejer at udskifte vores to frakørselsvogne til én vogn i stedet.

Vil fortsætte med

- 1) fællesbesøg, målsætning og handlingsplaner
- 2) Udbytteregistrering på markniveau
- 3) Vi vil også lave beregning af fremstillingspris i FMS

Afslutning på Grovfoderskolen for Team Vestergaard.

2012:

Vi fik sat nogen høje mål
Ja de stod nærmest printet i stål.
Udbytter kom op
Kvaliteten i top
Mere fokus i marken kombineret med godt vejr
Hvad kan man ønske sig mer´?
Udbytter ved at tælle læs og priser blev beregnet
Men det systemet er i længden, ikke egnet.

2013:

Lean og FMS kom fint i spil
og Jens han vil -
gerne lave systemer og struktur
men han blev ramt af Amors pil, og det kræver andet end landmandskultur
Udbytteregistrering kørte flot
men beregninger på maskininvesteringer - var det hot?

2014:

Så røg vi alle lidt ned i kadence
Og Jens røg afsted med ambulance
Men trods det, er der optimeret
Arronderingen – balanceret
Fremstillingsprisen – studeret
Samarbejdspartere fastholdt og engageret

Alt i alt 3 rigtig gode år med masser af ”hands on” erfaringer, der består.

Mælkeydelsen er steget med 1.100 kg EKM pr. årsko over de tre år i Grovfoderskolen. Produktion og staldforhold mm. var optimeret fuldt ud forinden, og da der ikke ændret på andre afgørende ting, så tør vi godt tilskrive mindst halvdelen af gevinsten på ydelsesstigningen, som effekten af bedre og mere ensartet grovfoder.

Effektmåling og -vurdering

Ågården

Grovfoderskolen: 2013-2014

Overordnet målsætning

- 1) Optimal selvforsyningsgrad og bedre viden om de enkelte markers udbyttepotentiale
- 2) Få sat tal på udbytter og produktionsøkonomi på de enkelte marker, så maskinanvendelse kan optimeres
- 3) Bedre dataudnyttelse mellem bedrift og rådgivere

Indsatsområder	Aktivitet	Forventet gevinst	Resultat
Højere foderværdi i slætgræs <ul style="list-style-type: none"> • Høj fordøjelighed • Ensartet tørstof indhold • Lavt askeindhold 	Udtagning af hurtiganalyser, kombineret med brug af slætgræs prognose og fortørringsprognose til vurdering af optimalt skårlægningstidspunkt, specielt ved de første 1-3 slæt	500 kr. pr. årsko	600 kr. pr. årsko
Højt udbytte og god kvalitet i majs helsæd	God etablering, herunder såbed og startgødning. Renholdelse: Alle arealer ukrudtsprøjtes med middel og dosis der afpasses til ukrudstryk og størrelse. Markbesøg vedrørende ukrudt i majs. Udtagning af friske prøver med henblik på fastsættelse af optimalt høsttidspunkt.	0 kr. pr. årsko	0 kr. pr. årsko
Undersøge markernes udbyttepotentiale, set i forhold til jordbonitet, sortsanvendelse, gødningsstrategi, slætstrategi, omlægningstrategi, arrondering, mv.	Udbyttmåling på markniveau Beregne fremstillingspris med FMS Bruge udbyttetotal og beregninger til optimering, ved iværksættelse af forbedringstiltag.		OK
Bedre dataudnyttelse ved brug af Plante-it	Bruge Mark Mobile til registrering af maskinanvendelse og planteværnsmidler i dyrkningsjournalen		OK

Øvrige kommentarer fra Ågården

Stor værdi af udbyttmålingen på markniveau, som vi efterfølgende kunne bruge til at vurdere værdien af jordtype, forfrugtsværdi, omlægningsstrategi og valg af sorter.

Vi har fået bedre og mere præcise registreringer i marken. Og da det er registreringer vi selv foretager, frigiver det mere tid til konkret rådgivning.

Vi har fået væsentlig bedre kvalitet og ensartethed i grovfoderet, hvilket giver højere sundhed i besætningen samt højere mælkeydelse.

Vi er blevet gode til at sætte realistiske mål, forfølge og nå målene. Slætgræsprognosen er et fantastisk værktøj i den forbindelse.

Mælkeydelsen er steget med 400 kg EKM pr. årsko over de to år i Grovfoderskolen. Vi vurderer, at mindst halvdelen af det skyldes bedre kvalitet i grovfoderet, og mere ens fodring året rundt.